

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 25 listopada 2022 r.

ZP-KNPS.431.1.52.2022.SG

s. Dagmara Kania
p.o. Dyrektora
Domu Pomocy Społecznej
przy ul. Farnej 3 we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 3 i 21 października 2022 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Sylwia Geppert (przewodnicząca kontroli), Elżbieta Marcinkowska (kontroler) przeprowadził kontrolę doraźną Domu Pomocy Społecznej we Wrocławiu przy ul. Farna 3, (zwanego dalej „Jednostką” lub „Domem”). Kontrolę przeprowadzono na podstawie Zarządzenia nr 249 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 września 2022 r., w związku z pismami matki osoby umieszczonej w Domu (zwanej dalej: „Mieszkanką” lub „Podopieczną”), informującym o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu ww. Domu.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji obowiązującego standardu usług: opiekuńczych (udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacja, niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych), usług wspomagających (stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną; zapewnienie przestrzegania praw mieszkańców domu oraz zapewnienie mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach; sprawne wnoszenie i załatwianie skarg i wniosków mieszkańców domu) oraz zapewnienia mieszkańcom domu kontaktu z psychologiem. Przeprowadzenie kontroli pozwoliło ocenić standard usług świadczony mieszkańcom Domu w powyższym zakresie.

Kontrolowano stan bieżący. Stwierdzony stan oceniono pod kątem realizowania przez Jednostkę obowiązującego standardu usług określonego w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.) zwanym dalej „rozporządzeniem”.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie wyjaśnień Dyrektora i pracowników Domu oraz przedłożonych dokumentów. Dokumenty zostały poddane analizie pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono także rozmowy z 3 mieszkankami Domu (w tym z osobą której dotyczyło pismo) oraz przeprowadzono kontrolę czystości pokoju zajmowanego przez Mieszkanke.

Ustalenia kontrolne zawarto w podpisanym w dniu 7 listopada 2022 r. protokole, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

W trakcie kontroli ustalono, co następuje:

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Farna 3 we Wrocławiu mieści się w jednym budynku, który składa się z trzech kondygnacji. Budynek i jego otoczenie nie mają barier architektonicznych, znajdują się w nim 2 windy (jedna pozwala na przewożenie osób leżących). Podczas kontroli doraźnej przeprowadzono oględziny pokoju, w którym zamieszkiwała Podopieczna. Jest to pokój 2 osobowy, z łazienką, wyposażony w wymagane przepisami meble, spełniający wymogi metrażu. Pomieszczenie było posprzątane, stan widocznej pościeli nie budził zastrzeżeń. Mieszkanke podczas rozmowy wyraziła potrzebę posiadania dodatkowej szafki nocnej zamykanej na klucz, prośbę przekazano Dyrektorowi. Dwie pozostałe mieszkanki, z którymi przeprowadzono rozmowy nie wnosiły uwag w zakresie usług bytowych.

W piśmie wniesionym do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej poruszono kwestię braku intymności w trakcie kąpieli Mieszkanke przy przyjęciu do Domu. Z ustaleń kontroli wynikało, że Mieszkanke została umieszczona w Jednostce na podstawie postanowienia Sądu. Jak wynikało z dokumentacji medycznej z wnioskiem o umieszczenie Podopiecznej w Jednostce wystąpił Szpital Psychiatryczny, po uprzednich 71 hospitalizacjach pacjentki na oddziale. Zgodnie z obowiązującymi procedurami, pracownik socjalny, w obecności mieszkanki i opiekunki oddziałowej, spisał Protokół przyjęcia nowego mieszkańca. Z przedłożonej „*Procedury postępowania w sprawie przyjęcia Mieszkanke do Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej*”, z dnia 1.02.2022 r. stanowiącej Załącznik Nr 1 do Regulaminu Organizacyjnego ww. Domu wynika, że cyt. pkt 12: „*Ze względów sanitarno-epidemiologicznych wszystkie rzeczy osobiste nowej Mieszkanke, tj. wszystkie części garderoby, drobne rzeczy użytku codziennego, posiadane przedmioty itp. zostają przekazane do pralni lub poddane dezynfekcji, lub w sytuacji zagrożenia wniesieniem na teren Zakładu różnego rodzaju insektów – poddane utylizacji*”. W związku z tym całą odzież, która była w posiadaniu mieszkanki, łącznie z tą w którą była ubrana, została przekazana do pralni ze względu na jej zły stan higieniczny, a Mieszkanke przekazano do ubrania czystą odzież z zasobów Domu. Poduszka, z którą

przybyła Mieszkanka „została zutylizowana, jako tzw. odpad medyczny, ze względu na jej stan wskazujący niemożliwość użytkowania oraz stwarzający zagrożenie wniesienia do Zakładu insektów”. Jak wskazała Dyrektor, Podopieczna została zapoznana z Regulaminem Domu oraz zasadach panujących w nim zasadach. Punkt 11 Regulaminu stanowi, że „po zapoznaniu się z Regulaminem Mieszkanek nowo przybyła Mieszkanka zostaje poddana czynnościom higieniczno-sanitarnym przy pomocy opiekunek DPS-u, w obecności pielęgniarki, z uwzględnieniem art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej”.

W trakcie przeprowadzonych rozmów z mieszkankami w kwestii zachowania intymności każda z rozmówczyń potwierdziła, że jest ona zachowana podczas czynności higienicznych. Podopieczna przekazała, że obecnie kąpie się i ubiera samodzielnie, nie zgłaszała uwag w tym zakresie.

W piśmie zarzucono brak odpowiedniej opieki i regularnego podawania leków Mieszkance. Z informacji przekazanych przez Dyrektora wynika, że personel udziela pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i zapewnia pielęgnację. Ustalono, że w czasie dziennej zmiany na jednym piętrze pracują minimum 2-3 opiekunki lub opiekunki i pokojowa oraz pielęgniarka obsługująca cały Dom. W porze nocnej dyżur pełni jedna opiekunka na każdym piętrze oraz 1 pielęgniarka na cały Dom. W ramach ww. usług pracownicy zapewniają mieszkańcom pomoc w podstawowych czynnościach życiowych (kąpiele, zabiegi higieniczne, ubieranie, karmienie), opiekę nad mieszkańcami w czasie wyjazdów na konsultacje lekarskie, rozmowy indywidualne, organizację czasu wolnego.

Mieszkanki są także objęte stałą opieką medyczną. Bezpośrednią opiekę pielęgniarską zabezpieczają pielęgniarki pracujące na umowę zlecenie (7 osób na 4,07 etatu w październiku). Realizację świadczeń medycznych zabezpieczają lekarze pierwszego kontaktu, lekarz rodzinny przyjeżdża do Jednostki raz w tygodniu (lub na wezwanie w razie potrzeby). Opiekę psychiatryczną zapewnia lekarz psychiatra z Centrum Profilaktyki i Terapii Psychiatrycznej Salus Sp. cywilna NZOZ Milicz, który przyjmuje mieszkanki w Domu raz w tygodniu na terenie Domu (lub na wezwanie w razie potrzeby). W ramach dostępu do specjalistycznych usług i zaleceń lekarskich Dom realizuje potrzeby mieszkanek w zakresie badań laboratoryjnych i wyjazdów do lekarzy wszystkich potrzebnych specjalności.

Dyżurujące pielęgniarki prowadzą zeszyt pod nazwą „Raporty Pielęgniarskie”. Opisywane są w nim wszelkie spostrzeżenia i uwagi dotyczące zachowania mieszkanek, podawanych leków, pobieranych badań oraz innych ważnych informacji o mieszkankach. Mieszkanki Jednostki otrzymują leki zgodnie z „Procedurą postępowania w sprawie

podawania i przyjmowania leków przez mieszkanki DPS”, która stanowi załącznik Nr 10 do Regulaminu organizacyjnego DPS.

Z wpisów dotyczących Mieszkanki wynika, że regularnie otrzymywała leki. Sprawdzono wpisy w „Indywidualnej karcie zleceń lekarskich”, gdzie znajdowały się wydane przez lekarza zalecenia w kwestii podawanych leków i dawek. W przedstawionej do wglądu „Karty gorączkowej/kontroli parametrów” wynika, że Podopiecznej badano ciśnienie i tętno, a także również poziom cukru we krwi. Osoba ta korzystała z wizyt lekarskich na terenie Domu – daty wizyt znajdują się w raportach pielęgniarskich.

W rozmowie z mieszkankami (w tym Podopieczną) zapytano o podawanie leków oraz zapewnienie pielęgnacji podczas choroby, każda z rozmówczyń potwierdziła, że leki są podawane, a opieka zapewniona.

W piśmie zarzucono, że „dieta cukrzycowa jest stosowana sporadycznie (...)”. Z okazanych podczas kontroli dokumentów wynikało jednak, że dieta taka jest Podopiecznej podawana zgodnie z zaleceniem lekarza. Z raportu pielęgniarki z dyżuru w dniu przyjęcia wynika, iż zgłoszono do kuchni konieczność stosowania diety cukrzycowej u Mieszkanki. Wg oświadczenia Dyrektora Dom zapewnia trzy podstawowe posiłki oraz podwieczorek, a także diety (rozdrobniona i cukrzycowa). Posiłki przygotowywane są w kuchni działającej na terenie Jednostki. Podstawowe produkty żywnościowe (masło, chleb, dżem, pasztet, ser) oraz napoje są dostępne przez całą dobę i znajdują się w kuchenkach podręcznych. Mieszkanki mają możliwość spożywania posiłków w pokoju, a w razie potrzeby są karmione. Zgodnie z „Procedurą postępowania w sprawie żywienia Mieszkanek w domu Pomocy społecznej” stanowiącą Załącznik Nr 19 do Regulaminu Organizacyjnego jadłospisy dekadowe opracowywane są przez wykwalifikowanego dietetyka, który sporządza jadłospis zgodny ze wskazaniami lekarskimi. W trakcie czynności kontrolnych sprawdzono 3 jadłospisy dekadowe – w każdym dniu potwierdzono podawanie posiłków podstawowych oraz specjalistycznych diet, w tym cukrzycowej.

W rozmowie Podopieczna skarżyła się na jakość wyżywienia, twierdziła, że posiłki są za tłuste i dieta nie do końca spełnia jej oczekiwania. Jednocześnie z raportów opiekunek i pielęgniarek oraz na podstawie rozmowy przeprowadzonej z Mieszkanką w dniu 3 października 2022 r. wynika, że matka Podopiecznej codziennie dostarcza dodatkowe produkty żywnościowe, m.in. słodczyce, ciasta, coca-cole, owoce – co przy występujących schorzeniach nie jest wskazane. W trakcie kontroli przeprowadzono także rozmowy z 2 innymi mieszkankami. Rozmowy potwierdziły powyższą organizację posiłków oraz fakt podawania diety osobom, które tego wymagają. Na pytanie „Czy jest Pani zadowolona

z jakości i ilości podawanych posiłków?” mieszkanki odpowiedziały twierdząco. Mieszkanki potwierdziły także dostęp do drobnych posiłków i napojów w kuchenkach podręcznych.

Pismo zawiera także zarzuty braku możliwości swobodnego opuszczania Jednostki. Wyjścia mieszkanek poza teren Domu są uregulowane „Regulaminem uprawnień i obowiązków Mieszkanek DPS dla Dorosłych we Wrocławiu, przy ul. Farnej 3” oraz „Procedurą postępowania w przypadku wykrycia u Mieszkanek zakażenia wirusem Sars-2”, a także planem dnia Jednostki oraz odpowiednimi zarządzeniami Dyrektora .

Wg wyjaśnień Dyrektora zakaz opuszczania Jednostki zawsze wynika z wytycznych lekarza psychiatry, który zaleca takie rozwiązanie tylko w przypadkach kiedy stan zdrowia mieszkanki uniemożliwia bezpieczne opuszczanie Domu. W przypadku Podopiecznej lekarz psychiatra wydał zaświadczenie ograniczające wyjścia poza Dom na jeden miesiąc. Dyrektor sporządziła pismo zaadresowane do Zainteresowanej informując, że ma ograniczoną możliwość samodzielnego opuszczania Jednostki na miesiąc. Odpowiednie zawiadomienie zostało również złożone do Sądu. Wg informacji uzyskanych od Dyrektora w czasie ograniczenia Podopieczna miała możliwość spacerów w ogrodzie należącym do Domu oraz korzystania z rehabilitacji (zajęć ruchowych), a także wizyt u lekarzy specjalistów. Od dnia 9.09.2022 r. Mieszkanek nie ma żadnych ograniczeń dodatkowych, poza tymi wynikającymi z procedur, zarządzeń Dyrektora oraz planu dnia.

Kolejną kwestią poruszaną w piśmie był brak opieki psychologicznej dla Podopiecznej. Z informacji uzyskanych od psychologa oraz okazanych dokumentów wynika, że dla mieszkanki opracowano indywidualny program pracy, została objęta dodatkowym wsparciem psychologa, a także działaniami terapeutycznymi w ramach Indywidualnego Planu Wsparcia, który podpisała. W okresie objętym kontrolą odbyło się kilka spotkań mieszkanki z psychologiem, Podopieczna była głównie odwiedzana w pokoju, sama nie inicjowała rozmów, jednak chętnie rozmawiała o swoim domu, przeszłości, wyjazdach, bieżących potrzebach, czy problemach. Podczas rozmowy z Podopieczną w trakcie kontroli, potwierdzono fakt korzystania ze spotkań z psychologiem, jednocześnie Mieszkanek powiedziała, że „nie chcę więcej wizyt [u psychologa], powiedziałam co miałam do powiedzenia”.

W związku z ustaleniami zawartymi powyżej oraz niestwierdzeniem nieprawidłowości w bieżącym funkcjonowaniu Domu, nie formułuje się zaleceń pokontrolnych.

Do wiadomości:

1. Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej
Prowincja Wrocławska
ul. Kard. B. Kominka 3/5
50-329 Wrocław
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

Z up. WOJEWÓDZY DOLNOŚLĄSKIEGO

Krzysztof Czaja
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

